

Стоянова Я. Р.

*студентка 2-го курсу факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»*

АДВОКАТОЛОГІЯ ЯК НАУКА ПРО АДВОКАТУРУ

Кожна наука має свій власний предмет дослідження, об'єкт вивчення і методологію. Цим і визначається самостійність, своєрідність і відмінність однієї науки від інших. Згідно частини 1 статті 2 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», адвокатура України – недержавний самоврядний інститут, що забезпечує здійснення захисту, представництва та надання інших видів правової допомоги на професійній основі, а також самостійно вирішує питання організації і діяльності адвокатури в порядку, встановленому цим Законом [1]. З вищесказаного можна зробити висновок на користь розвитку науки про адвокатуру – адвокатології, яка в свою чергу є науковим підґрунтям у визначенні основних цілей, задач, принципів діяльності адвокатури.

Існують досить різні думки щодо визначення предмета науки адвокатології. Використавши метод конкретно-історичного підходу до соціального явища, можна об'єктивно розібратися в сутності адвокатури, в усій її повноті і складності. Тому знання її історії є надійним способом розуміння сучасної адвокатури [2]. Предметом науки про адвокатуру є сама адвокатура у розумінні явища соціального життя, що узаконене державою, яке у зв'язку із цим має обов'язок виконувати і підкорюватись правовим нормам та приписам. Крім того, до предмета адвокатології вчені відносять теоретичне розуміння закономірностей розвитку цієї галузі, її функціонування, взаємодія з державною владою, з'ясування змісту й форм роботи адвокатів; висвітлення питань про юридичні відносини і зв'язки адвокатури з правоохоронними та державними органами [3]. Водночас предметом адвокатології являється вивчення історії розвитку адвокатури, аналіз механізмів функціонування адвокатури, пізнання різноманітних аспектів представницької діяльності адвоката, дослідження діяльності адвоката в різних юрисдикційних провадженнях. Розуміючи різнобарв'я думок щодо інтерпретації такого явища як предмет зазначеної науки, можна окреслити що насамперед предметом науки про адвокатуру є систематизована сукупність норм, що регулюють діяльність і розвиток адвокатури, їх практичну реалізацію та правові відносини що виникають на основі цих норм.

В юридичній науці зазначається, що об'єктом є те на що спрямований вектор пізнавальної діяльності вченого, виявлення сутнісних сторін, різних ознак та властивостей адвокатури. Можна виявити, що об'єктом адвокатології є насамперед адвокатура та діяльність адвокатів.

Методологія адвокатології є складником її концептуальної основи, тому що містить витоки та передумови формування теорії науки про адвокатуру,

характеризує її предмет, функції й завдання. Існує досить цікаве різноманіття методів науки про адвокатуру. Основними методами дослідження науки є її функціональний та системний аналіз і порівняльно – правовий метод

Метод функціонального аналізу являє собою дослідження об'єкта крізь призму функцій, які він виконує. З цього випливає, що даний метод дає змогу дослідити і, можливо, заповнити прогалини адвокатології як науки за допомогою визначення функціоналу діяльності держави, фізичних чи юридичних осіб.

Застосування системного аналізу як методу дослідження в теорії адвокатури дає змогу проаналізувати структуру адвокатури як правового інституту, визначити існуючі зв'язки в адвокатурі, дослідити відносини, що виникають у сфері адвокатського самоврядування, його організаційні форми, форми здійснення адвокатської діяльності тощо [3].

Використовуючи у дослідженні порівняльно-правовий метод, можна співставити різні норми, інститути, принципи. З точки зору адвокатології це може бути наприклад адвокатура України та зарубіжних країн, історичні періоди розвитку адвокатури або адвокатура та нотаріат. Це дозволяє порівнювати різні аспекти науки і таким чином розвивати її.

Отже, адвокатологія як наука про адвокатуру дає змогу вивчати не лише нормативні акти (Конституцію України, Закон України «Про адвокатуру та адвокатуру та адвокатську діяльність» тощо), а і походження, предмет, об'єкт і методологію дисципліни.

Список використаної літератури:

1. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 16.07.2021 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text>
2. Шиян А. Г. Конспект лекцій з дисципліни «АДВОКАТУРА УКРАЇНИ». 2019. URL: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/3FMB_Pravo/Konspekt-lektsiy-z-advokatury.pdf
3. Бакаянова Н. М. Предмет, об'єкт та методологія науки про адвокатуру. *Актуальні проблеми держави і права*. 2016. URL : <http://www.apdp.in.ua/v76/one.pdf>

Науковий керівник: доцент, кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія» Храпенко Олена Олегівна